

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gudhjem, Østerlars, Hasle
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgever:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

Nr. 57

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - - - - - 6 Ø.

Fredag den 1. Februar

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1929

Kanefart.

De muntre Bjælder klinger,
vi hører Sneen knirke,
men alle Lyde skjuler sig i Skoven.
Kun store Fuglevinger
susende bort foroven.
Den hvide Skovs
hvælvede tavse Kirkel
Lyt, lille du,
mens Klokketoner svinger
dig bort igennem Lunden:
For Natten vil vi bede,
nu søger Sol sin Rede,
nu er den klare
Vinterdag udrunden.
Valdemar Børdam.

Nu bider Frost -

Nu bider Frost, og Sneen vælder
i Bølger ned,
Veijpytter brager
og Hjulspor knager,
hvor Kulden bed,
og Gærdets Pile har bøjet Nakken,
hvor Blæsten sved.

Der skinner Lys fra de lave Huse
ved Vejens Rand —
Istapper hænger
fra Tagskægrenden
som Kællings Tand —
en Dør blir aabnet,
ind træder langsomt
en mødig Mand.

Et Nu jeg skimter en Stues Værn
imod Vinternød,
en fattig Stue — et Barn, der pusles
paa Moders Skød —
en lille Verden med Fred og Glæde
og daglig Brød.
Axel Juul.

Slædesport i St. Moritz.

Mange nye, morsomme Sportsapparater til Is- og Snestport er dukket op i denne Sæson, men den gammeldags Kælkekørsel fra Bjerghøjderne ned ad de milølange Baner med deres utallige Sving og vanskelige Kurver bærer dog stadig Hovedprisen. Paa vort Billede ser man en Kælkesportsmand klare en Kurve i susende Fart, iagttaget af Tilskuere udenfor Banen.

Artilleriløjtnant Bech's Erindringer

om sit Ophold paa Bornholm og Christiansø

meddelt af Kaptajn C. E. Koefoed.

Paa Christiansø 1808.

Selskabelighed - Adspredelser -
Kaperfart - Tur til Bornholm.

Siden den 31. Juli havde jeg nu været ansat paa Fæstningen og forrettet Tjeneste paa samme. Mit Ophold der havde hidtil været meget behageligt. Jeg var vel lidt af Commandanten, som beviste mig megen Artighed, og de øvrige Officerer, som Capt. Kriiger, Capt. Münnick, Lieut. Mühlertz, der alle vare meget ældre end jeg, vel omtrent i de 40 Aar, stod jeg mig ogsaa godt med, og vare vi endelig samlede, især om Aftenen ved Keglespil i „Mindet“, og senere da disse blev længere, spillede vi en lav L'hombre. De forhen omtalte civile Familier paa Øen besøgte jeg oftere og blev altid indbudne, naar de havde smaa Aftencirkler. Maanedslieut. Olsen, med hvem jeg havde mest henseende Tienesten at bestille, var en inderlig god, tjenstvillig Mand og beviiste mig steds en stor Opmærksomhed i alle Henseender. Til Reservechirurg Thomas Bech, der boede lige over for mig i vestre Længe, sluttede jeg mig meest, og var han kun 30 Aar gammel. Han var en livlig munter Mand med ret gode Kundskaber og Erfaring. Vi svømmede gerne sammen, for det meste før Middag, men ofte om Aftenen mellem Kl. 10 og 11, hvor vi da afklædte, med en Cavai over os gik paa Klippens Strandbred og sprang fra Steenene ud i Havet. Vandet var fortrinligt paa den Tid, og Klipperne endnu ganske varme af Solen. Naar vi efter et Quarters Forløb gik hjem, kastedes Cavaien

omkring, lagde os i Sengen, meget styrket af Badet. En Nat i September var det et meget stærkt Tordenveir om Natten. Jeg sov, men vaagnedes ved at min Seng flyttedes paa en Gang flere Tommer fra Væggen ud paa Gulvet og alle Vinduerne sprang af Krogen ved et Skrald, der fulgte efter en Lynstraale, som af Vagten paa store Taarn blev bemærket at fare langs over østre Længe og slog ned udenfor søndre Havn. Min i Stuen boende Lieut. Kirkeby med Kone og Datter flyttede op til mig, og havde jeg megen Umage med at berolige dem og faa dem til at forlade mig.

Naar det var meget stille, roede vi om til østre Skiær, hvor tæt udenfor var en Fordybning i Havet, der dannede et Hul saa stort som Kultorvet i Kjøbenhavn og havde 30 Favne Dybde. Her fangedes ikkun store Torsk eller Cabliau der veiede 8 til 20 Pd., som i det hele var et lønnende men yderst trættende Arbeide, ved at hale de svære Fisk op fra en Dybde paa 200 Fods Vand. Hullet viste sig ved Blæst meget uroligt og var i det hele en Malstrøm, og havde i Tidens Længde krævet mange Offere, blev ogsaa kaldet „Graverhullet“. Ikkun i stille Veir benyttedes det, og da endogsaa kun aleene ved de yderste Kanter af Hullet. Ved Efteraaret sattes Doner rundt om i Haverne, og fangedes mange af de saakaldte store dobbelte Kramsfugle, der kom trækkende over Øen i disse og taaget Veir.

Kort førend min Ankomst til Fæstningen havde Officererne flere

Gange gjort Commandanten opmærksom paa, at vi fra Fæstningen burde forsøge paa med dets Fartøjer at gjøre Priiser af de forbisejllende Coffardifarere, men han havde steds undladet dette af Frygt for at miste Fartøier og Besætning. Vi vedbleve næsten dagligen at bestorme ham, søgte at overbevise ham, at Fæstningen dog lige saa godt burde gjøre Fjenden Afbræk, som vor øvrige Marine gjorde det, ikke at tale om de private Kapere, som man vist inden kort Tid kunde vente at ville indfinde sig her og i Farvandet. Fæstningens tvende armerede Fartøjer, Lodsbaaden „Telegraf“, og den saakaldte „Langbaaden“, der kunde roes af 20 Mand, blev gjort klare og commanderedes af Officererne skiftevis. Naar Udskibet paa store Taarn observerede en Sejler blev samme strax meldt Capt. Kohl, der i en Distance af 6—8 Miil kunde angive, hvad det var for en Sejler, Orlogs- eller Coffardimand, om det var et Fregatskib, Brig eller Galease, samt hvilken Cours der blev styret. Sjældent tog han Feil i, hvad han strax havde sagt om Seilerne.

En Dag var det min Tur at gaa ud efter en stor Galease, der laa i Stille halvanden Mil fra Fæstningen, med Langbaaden. De 20

Matroser halede godt ud og efter en Times Roning bordede vi Galeasen. Jeg og 6 Mand bordede og befalede Captainen, en Tydsker, at forelægge mig Papirer og Journalen. Han kom fra Danzig lastet med Hvede og var bestemt til Frankrig. Papirerne syntes mig at være i Orden, men Journalen forekom mig mistænkelig. Der var raderet i samme, og som jeg syntes endog for ganske nyelig. Jeg erklærede derfor, han skulde bringes ind til Undersøgelse paa Fæstningen og befalede Captainen at gøre sine Baade klar, og med sit Mandskab i Forening med Langbaaden at buxere det til Fæstningen. Det var Aften inden vi kom ind. Prisedommeren, Auditor Lemmicke kom ombord og modtog Papirer og Bøger i Cpt. Kohls og min Nærværelse. I Kahytten stode fire temmelig store og peent bearbejdede Kister, som, da Skipperen erklærede ej at kiende Indholdet og ingen Connoissement over samme befandtes, blev aabnede og fremkom for vore forbausede Øjne en stor Mængde Halsbaand og andre Genstande af sleben Rav, der var saa nydelige, og glimrede med Lysene, som om de var forarbejdede af det fineste Guld. — Disse blev senere, da Skib og Ladning blev prisedømte, solgte i Kø-

benhavn til meget høie Priser. — Jeg erholdt ved Capt. Kohls Medvirken et Garnitursbaand, Øreringe m. v., som jeg glemte til en mulig tilkommende Ægtefælle, hvilken jeg ogsaa senere erhvervede mig, og denne kiære Person er endnu i Besiddelse af dem*.)

Undertiden gik Lodsbaaden som herligt Sejlskib ud fra Fæstningen paa længere Togt, under Kommando af Capt. Kohls Søstersøn, Styrmand Schrader, for at søge at gøre Priiser. Vi Lieutnant kunde ei befatte os med Seilads paa længere Tid, da vi ej vare søkyndige og maatte ej heller forlade Fæstningen.

Den 1. December tog jeg med Permission til Rønne med Lodsbaaden „Telegraf“, hvor jeg spiste til Aften hos Fru Koefoed, Enke efter den i September ved Døden afgangne Gouverneur, Commandeur Koefoed. Den 2. December, da det var godt Kaneføre, gjordes en Tour i Kane med Ritmester Dreschel af Husarregimentet, spiste til Middag hos Apotheker Mangor, og om Aftenen indbudt hos den nuværende Commandant Rath**). Dagen efter kiørtes til den høist elskværdige Amtmand Thaarup, hos hvem jeg forblev til den næste Dag, der var Søndag og tog til Byfogeden i Hasle, Cancelliraad Arboe, der havde tvende københavnske klædte Døtre, ret vakre, men ingenlunde smukke, og forblev der den 5. December. Næste Dag taget til Rønne og blev inviteret til Middag hos Major Salchow ved Staben, der havde sin Familie hos sig. Den 7. fra Rønne med Byfogden i Svanneke, Heiberg, der beboede en ham tilhørende Gaard tæt udenfor Byen Formedelst det slette og yderst stormende Veir, blev jeg hos ham i tvende Dage. Han havde en særdeles vakker Kone og leverte hun udmærket fine og yelsmagende Levemaade. Heiberg og jeg spillede hver Formiddag før Middag og hver Aften Piquet, hvortil han var meget passioneret. Den 9. tog jeg ind til Svanneke og blev venligen modtagen af min engang for havde Vært Kiøbmand Holst, der havde en smuk Kone. Her havde jeg det ogsaa fortrinligt godt, saa jeg i tvende Dage ei kunde forlade dem. Der gjordes Besøg hos Svannekes rigeste Mand, Kiøbmand Steenberg. Det var en snurrig gammel Patron, var Enkemand og havde ikkun en voxen Datter, der ei besad nogen Smukhed,

*.) Hos Ejerinden af Manuskriptet findes endnu et Eksempel af disse Genstande, et lille Skib af slebet Rav, saa fint og smukt udført at det opvakte min højeste Beundring.

**.) Haardt saaret, som næstkommanderende i „Prins Christians“ heltemodige Kamp ved Sjællands Odde. Efter Hjemkomsten fra engelsk Fangenskab blev han først Vicegouverneur og efter Koefoeds Død Gouverneur paa Bornholm til 1814. Beklædte senere flere meget vigtige Poster.

